

Kancelář Senátu

Projednávání agendy EU v Senátu

únor 2017

Na konci února se sešel Výbor pro záležitosti EU. Senátoři projednali informace vlády o **výsledcích neformálního summitu lídrů EU na Maltě** a o **programu březnové Evropské rady**. VEU rovněž vyslechnul informaci maltského velvyslance o **prioritách maltského předsednictví v Radě EU**. Výbor dále projednal a přijal usnesení k návrhu nařízení o **ochraně před dumpingovým dovozem** a ochraně před dovozem subvencovaných výrobků ze zemí, které nejsou členy EU, k návrhu směrnice o **rámcích pro preventivní restrukturalizaci**, a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení, ke sdělení Komise Evropská **strategie týkající se spolupracujících inteligentních dopravních systémů** a k návrhu nařízení o **koordinaci systémů sociálního zabezpečení**.

Zpracoval:

Mgr. Petr Martinec
poradce VEU
(s využitím materiálů
OEU a sekretariátu
VEU)

Datum zpracování:

1. 3. 2017

Telefon:

257 072 580

E-mail:

martinecp@senat.cz

*Plná znění projednávaných dokumentů, stenozáznam z jejich projednávání na schůzi pléna a veškerá usnesení přijatá k nim Senátem a jeho orgány jsou k dispozici **po kliknutí na číslo příslušného senátního tisku**.*

Zápisy ze schůzí Výboru pro záležitosti Evropské unie jsou k dispozici [zde](#). Zápisy ze schůzí ostatních výborů a komisí Senátu jsou k dispozici na internetové stránce Senátu v části Dokumenty a legislativa ve složkách jednotlivých výborů a komisí.

6. schůze Výboru pro záležitosti Evropské unie v 11. funkčním období 28. 2. 2017

Priority maltského předsednictví v Radě EU

Velvyslanec Maltské republiky J. E. Godfrey A. Pirotta představil priority maltského předsednictví v Radě EU. Ve výkonu předsednictví v Radě EU se členské státy Unie střídají po 6 měsících. Během tohoto období předsednictví řídí zasedání na všech úrovních Rady, a napomáhá zajistit kontinuitu činnosti EU v rámci Rady. Úkolem předsednictví je zajistit na úrovni Rady pokrok v práci na právních předpisech EU a současně kontinuitu programu EU a řádný průběh legislativních postupů a spolupráce mezi členskými státy. V zájmu toho musí předsednictví fungovat jako nestranný prostředník.

Předsednictví má 2 hlavní úkoly: 1) Plánování a řízení zasedání Rady a jejích přípravných orgánů. 2) Zastupování Rady ve vztahu k jiným orgánům EU (zejména vůči Komisi a Evropskému parlamentu). Úkolem předsednictví je pokusit se dosáhnout dohody o legislativních aktech prostřednictvím třístranných, neformálních jednání – trialogů a následných schůzí dohodovacího výboru. Malta přebírá předsednictví Rady EU po Slovensku od 1. ledna 2017 do 30. června 2017. Programové priority maltského předsednictví Rady EU jsou definovány v šesti tematických okruzích: 1) migrace; 2) jednotný trh; 3) bezpečnost; 4) sociální začleňování; 5) evropské sousedství; 6) námořní záležitosti.

Informace vlády ČR o výsledcích neformálního jednání Evropské rady, které se konalo dne 3. února 2017 (senátní tisk č. 45)

Zpravodaj: sen. V. Hampl.

Dne 3. února 2017 se ve Vallettě uskutečnilo mimořádné neformální setkání hlav států a předsedů vlád členských zemí EU. Tématy jednání byly vnější aspekty migrace, transatlantické vztahy a budoucí směřování EU. Hlavním cílem summitu bylo diskutovat o opatřeních směřujících k omezení migračního toku přes centrální Středomoří. Dopolední plenární zasedání bylo věnováno tématu vnějších aspektů migrace a v jeho průběhu bylo přijato společné prohlášení hlav států a předsedů vlád k této problematice. V rámci neformálního oběda dále proběhla výměna názorů k tématu vztahů EU a USA. Závěrečná část summitu byla věnována neformální diskusi ve formátu EU-27 (bez účasti Spojeného království) o budoucím směřování EU v kontextu přípravy výročního summitu v Římě (25. 3. 2017).

Výstupem summitu je Maltské prohlášení členů Evropské rady o vnějších aspektech migrace zaměřené na řešení otázek spojených s migrační trasou přes centrální Středomoří. Prohlášení potvrzuje, že jedním z klíčových prvků migrační politiky EU je zajištění účinné ochrany vnějších hranic a zastavení nelegálních migračních toků. Zmíněné cíle je dle prohlášení nutné zajistit potřebnými finančními zdroji. V tomto kontextu je zmiňován svěřenecký fond EU pro Afriku a rozhodnutí EK uvolnit v průběhu roku 2017 dalších 200 milionů EUR na projekty v severní Africe s důrazem na zvládnutí migrační situace v Libyi. EU by měla rovněž v souladu s Vallettským akčním plánem posílit hledisko migrační problematiky v rámci své oficiální rozvojové pomoci. Prohlášení zdůrazňuje význam stabilizace politické a bezpečnostní situace v Libyi a vyjadřuje podporu libyjské vládě národní jednoty. Vyzývá k zintenzivnění podpory a

výcviku libyjské pobřežní stráže a dalších relevantních orgánů, zejména prostřednictvím probíhající operace Sophia. Klade rovněž důraz na rozbití obchodního modelu převaděčů, posilování schopností správy hranic, zajištění odpovídajících přijímacích kapacit, prevenci migrace, asistované dobrovolné návraty migrantů či rozvoj lokálních komunit.

Výbor pro záležitosti EU přijal doporučení k usnesení pléna Senátu, ve kterém vítá maltské prohlášení členů Evropské rady o vnějších aspektech migrace, které zdůrazňuje klíčový význam účinné kontroly vnějších hranic pro zabránění nelegální migraci a nutnost řešení jejích skutečných příčin prostřednictvím spolupráce se třetími státy a které uvádí konkrétní kroky k dosažení těchto cílů. VEU zdůrazňuje, že v rámci komplexního řešení migračních toků do Evropské unie je zapotřebí kromě centrálního Středomoří i nadále věnovat náležitou pozornost trase přes východní Středomoří včetně Balkánu a dalším migračním trasám. Zároveň připomíná, že je nezbytné pokračovat v plné implementaci Prohlášení EU-Turecko, a to včetně přesídlování žadatelů o azyl ze Sýrie do všech členských států, a v pokračující podpoře zemí ležících na západobalkánské trase. Výbor podporuje priority Evropské rady uvedené v maltském prohlášení, zejména podporu libyjské pobřežní a pohraniční stráže, pokračující úsilí zaměřené na rozbití operačního modelu převaděčů, zlepšení socioekonomické situace místních komunit v Libyi a zajištění dostatečných kapacit a podmínek pro příjem migrantů v Libyi či podporu Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) při zintenzivňování činností souvisejících s dobrovolným navracením a vyzývá vládu, aby se do těchto opatření aktivně zapojovala.

Informace vlády ČR o pozicích vlády a programu jednání Evropské rady, která se koná ve dnech 9. – 10. března 2017 (senátní tisk č. 67)

Zpravodaj: sen. V. Hampl.

Vedoucí představitelé EU se budou zabývat otázkami hospodářství, bezpečnosti a vnějších vztahů. V souvislosti s hospodářstvím by Evropská rada měla znovu zdůraznit, že je naléhavě potřeba podporovat investice, růst a zaměstnanost, aby občané EU mohli využívat výhod plynoucích z hospodářského blahobytu a prosperity. Posoudí provádění klíčových strukturálních reforem realizovaných členskými státy v reakci na jim určená doporučení, projedná priority pro evropský semestr 2017 a potvrdí doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny. Evropská rada také přezkoumá pokrok, pokud jde o plnění legislativních priorit a hlavních strategií, včetně strategie pro jednotný trh, strategie pro jednotný digitální trh, akčního plánu unie kapitálových trhů a energetické unie. Pokud jde o bezpečnost, posoudí Evropská rada provádění svých závěrů z prosince 2016 týkajících se vnější bezpečnosti a obrany. Bude se zabývat rovněž stávající situací v EU z hlediska vnitřní bezpečnosti. Vedoucí představitelé by se s ohledem na nejnovější vývoj mohli rovněž věnovat zahraničněpolitickým otázkám.

Výbor pro záležitosti EU přijal doporučení k usnesení pléna Senátu, kde oceňuje okamžité zahájení prozatímního provádění Komplexní hospodářské a obchodní dohody mezi EU a Kanadou (CETA) a vyjádření podpory obchodní politice EU Evropskou radou, zejména pokud jde o dokončení jednání o dohodě o volném obchodu s Japonskem a zintenzivnění probíhajících jednáních s ostatními obchodními partnery. Výbor zastává názor, že s ohledem na současnou politickou a ekonomickou situaci v Unii a ve světle projednávání priorit evropského semestru 2017 je i nadále zapotřebí zdůraznit podporu investic, růstu a zaměstnanosti společně s prováděním strukturálních reforem v

členských státech tak, aby občané Unie mohli využít reálné výhody plynoucí z volného trhu a členství v Evropské unii. Vyzývá proto vládu, aby se zaměřila na výrazné snížení administrativních překážek investic, což považuje v rámci priorit evropského semestru za hlavní problém tížící Českou republiku. VEU dále zastává názor, že k dosažení cílů evropského semestru je třeba rovněž odstraňovat zbývající překážky volného pohybu na vnitřním trhu EU a zabraňovat vzniku nových. Zdůrazňuje, že s ohledem na současnou geopolitickou situaci je zapotřebí rychleji pokročit v posilování vnitřní bezpečnosti Unie, a to jak zvýšením objemu konkrétních rozpočtových kapitol, tak i odstraňováním překážek spolupráce mezi zpravodajskými službami členských států a policejními sbory. VEU rovněž považuje za potřebné, aby EU prohlubovala spolupráci se zeměmi západního Balkánu a intenzivněji podporovala jejich úsilí o evropskou integraci. Závěrem VEU shledává, v souvislosti se zařazením tématu Úřadu evropského veřejného žalobce na pořad Evropské rady, že Komise ani vláda se dosud přesvědčivě nevypořádaly s výhradami Senátu k tvrzenému přínosu zřízení Úřadu ve srovnání s posilováním spolupráce v rámci agentury EUROJUST.

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2016/1036 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropské unie, a nařízení (EU) 2016/1037 o ochraně před dovozem subvencovaných výrobků ze zemí, které nejsou členy Evropské unie (senátní tisk č. [N 001/11](#))

Zpravodaj: sen. L. Michálek

Návrh zahrnuje cílené změny nařízení (EU) 2016/1036 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropské unie a nařízení (EU) 2016/1037 o ochraně před dovozem subvencovaných výrobků ze zemí, které nejsou členy Evropské unie. Zásadní myšlenkou je opuštění rozdělení zemí na tržní či netržní ekonomiky. Návrh nařízení také stanovuje podmínky, které určují, zda na trhu třetí země dochází k distorzím.

Výbor pro záležitosti EU přijal doporučení k usnesení pléna Senátu, ve kterém souhlasí s nutností usilovat o vytvoření spravedlivého a svobodného podnikatelského prostředí na světových trzích pro všechny podnikající subjekty na globálním trhu. Nicméně je toho názoru, že v případě výrazného pokřivení trhu státními intervencemi do státem ovládaných podniků, nadměrných dotací či podpoře vlastní měny za účelem získání nadměrné konkurenční výhody, je nutné bránit výrazné asymetrii podmínek subjektů z různých států i s pomocí antidumpingových opatření. VEU kladně hodnotí zejména fakt, že se EK nepřiklonila k možnosti prostého přiznání statusu tržní ekonomiky ČLR při zachování ostatních ustanovení beze změny, což by pravděpodobně vedlo k nepřiměřenému snížení sazeb antidumpingových cel na dumpingové dovozy z ČLR. Proto doporučuje přijetí návrhu o ochraně před dumpingovým dovozem a dovozem a ochraně před dovozem subvencovaných výrobků ze zemí, které nejsou členy Evropské unie.

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o rámcích pro preventivní restrukturalizaci, druhé šanci a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení a o změně směrnice 2012/30/EU (senátní tisk č. [N 005/11](#))

Zpravodaj: sen. J. Dušek

Navrhovaná směrnice se soustředí na tři zásadní prvky: 1) společné zásady pro využívání rámce pro včasnou restrukturalizaci, který podnikům pomůže pokračovat v činnosti a zachovat pracovní místa; 2) pravidla, která podnikatelům nabídnou druhou šanci, jelikož budou nejpozději do tří let od zahájení uspokojování věřitelů v insolvenčním řízení zcela osvobozeni od svých dluhů a 3) cílená opatření členských států zaměřená na zvýšení efektivity insolvenčního řízení, restrukturalizace a postupů pro prominutí dluhu, což omezí nepřiměřenou délku a náklady, které tyto postupy obnášejí v řadě členských států a jež způsobují, že věřitelé a investoři nemají právní jistotu, a vedou k nízké míře výtěžnosti nezaplacených dluhů.

Výbor pro záležitosti EU přijal doporučení k usnesení pléna Senátu, ve kterém vítá snahu Komise odstranit překážky pro fungování vnitřního trhu, které mohou spočívat mimo jiné i v odlišnostech v právních úpravách insolvenčního řízení v jednotlivých členských státech, a oceňuje zejména zaměření na lepší přístup k včasné restrukturalizaci. Výbor zdůrazňuje potřebu respektování práv a oprávněných zájmů věřitelů, jakožto základní premisu zachování právní jistoty a předvídatelnosti ekonomicko-právního prostředí a je toho názoru, že restrukturalizace a tzv. druhá šance pro podnikatele musejí být využívány jako ultima ratio pouze v odůvodněných případech a že nesmí docházet k nepřiměřeným nebo neodůvodněným zásahům do práv věřitelů.

VEU souhlasí s vládou, že v případě tzv. druhé šance je nezbytné zajistit spravedlivé zacházení s fyzickými podnikajícími a nepodnikajícími osobami, aby nedocházelo ke zneužívání tohoto institutu ze strany nepoctivých předlužených podnikatelů. V této souvislosti je třeba vyjasnit osobní působnost ustanovení o tzv. druhé šanci. Zároveň se domnívá, že je třeba vést dále diskusi i o přiměřenosti navrhované tříleté lhůty pro úplné oddlužení a to právě s akcentem na právní jistotu věřitelů. Výbor požaduje, aby Komise zpracovala detailnější analýzu socio-ekonomických dopadů navrhované směrnice a to ve vztahu ke všem subjektům, jejichž práva a oprávněné zájmy mohou být v insolvenčním řízení ať už přímo či nepřímo dotčeny. VEU žádá vládu, aby včas vyhodnotila dopady zavedení tzv. druhé šance na podnikatelské prostředí a vymahatelnost pohledávek v ČR. Závěrem považuje za vhodné vyjasnit obsah povinnosti členských států zajistit dlužníkům a podnikatelům přístup k „nástrojům včasného varování“ včetně navržených mechanismů znemožňujících případné zneužití uvedených nástrojů například v hospodářské soutěži.

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů

Evropská strategie týkající se spolupracujících inteligentních dopravních systémů, milník na cestě ke spolupracující, propojené a automatizované mobilitě (senátní tisk č. [K 017/11](#))

Zpravodaj: sen. J. Doubrava

Evropská komise představuje strategii pro kooperativní inteligentní dopravní systémy (C-ITS), která by měla umožnit rozvoj těchto dopravních systémů na evropských silnicích od roku 2019. Kooperativní inteligentní dopravní systémy umožňují účastníkům provozu a řízení provozu výměnu informací, které mohou být využity pro koordinaci jejich aktivit. C-ITS jsou založeny na technologiích, které umožňují automobilům „mluvit“ jak mezi sebou, tak i s dopravní infrastrukturou. Komise v předložené strategii identifikovala problémy, jejichž řešení bude vyžadovat

koordinovaný způsob a navrhuje konkrétní kroky. Strategie je tedy zaměřena například na definování společných priorit, bezpečnost komunikace a ochranu soukromí a údajů, rozvoj správného mixu technologií, rozvoj odpovídajícího právního rámce, interoperabilitu či mezinárodní spolupráci.

Výbor pro záležitosti EU přijal doporučení k usnesení pléna Senátu, ve kterém si je vědom přínosů inteligentních dopravních systémů, zejména pokud jde o zvýšení bezpečnosti dopravy, minimalizaci dopadů dopravy na životní prostředí a zvýšení její účinnosti. Proto podporuje předloženou evropskou strategii týkající se spolupracujících inteligentních dopravních systémů (C-ITS) a považuje ji za dobrý základ pro koordinované zavádění C-ITS v EU. VEU upozorňuje, že pro efektivní fungování C-ITS bude nutné vybudovat vhodnou telekomunikační infrastrukturu, která zajistí přenos dat v požadované kvalitě a čase. Současně považuje za důležité, aby kmitočtová pásma používaná v rámci C-ITS nepoškozovala uživatele současných kmitočtových pásem, a aby jim v případě uvolnění či redukce současných pásem byly poskytnuty patřičné kompenzace. Výbor se domnívá, že bude rovněž nezbytné zajistit při provozu C-ITS vysoký standard ochrany osobních údajů. Vítá proto, že strategie zdůrazňuje nutnost nabídnout uživatelům transparentní podmínky psané srozumitelným jazykem a ve snadno dostupných formátech, což by mělo uživatelům usnadnit rozhodování při udělování souhlasu se zpracováním jejich osobních údajů.

VEU považuje za důležité dostatečně zabezpečit komunikaci v rámci služeb C-ITS před případnými kybernetickými útoky, jelikož s postupnou digitalizací dopravních systémů poroste rovněž jejich zranitelnost vůči těmto typům útoků. Je toho názoru, že by při rozvoji služeb C-ITS měly být co nejvíce využívány kosmické technologie, přičemž lze využívat zejména evropské systémy Galileo a EGNOS. Souhlasí, že by EU měla i nadále spolupracovat při vývoji a zavádění C-ITS s mezinárodními partnery, a to nejen pokud jde o harmonizaci technických parametrů komunikací a dopravních předpisů, jako nezbytných předpokladů efektivního zavádění C-ITS, ale také v oblasti kybernetické bezpečnosti, ochrany osobních údajů a koordinace výzkumu. VEU vnímá pokrok, kterého bylo dosaženo při vývoji spolupracujících a autonomních vozidel; upozorňuje však, že je stále nutné vyřešit řadu technických či etických otázek (například spolehlivost těchto vozidel v případě technické závady nebo výpadku signálu, možnost přepnutí na manuální ovládání či chování vozidel během mimořádných či kritických situací).

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení a nařízení (ES) č. 987/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 - Text s významem pro EHP a Švýcarsko (senátní tisk č. [N 021/11](#))

Zpravodaj: sen. Š. Jelínková

Komise předkládá druhou část tzv. balíčku pracovní mobility, jehož první část tvoří návrh na revizi pravidel o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb, který byl předložen v březnu 2016 (senátní tisk č. N 077/10). Tento předkládaný návrh odráží politický závazek Komise vytvořit spravedlivou mobilitu pracovních sil. Návrh aktualizuje právní předpisy EU především v následujících 4 oblastech: 1) Dávky v nezaměstnanosti: např. uchazeči o zaměstnání by si mohli nově převést dávky v nezaměstnanosti do jiného státu na dobu nejméně 6 měsíců (místo současné minimální doby 3 měsíců), dále se pak navrhuje u příhraničních pracovníků, aby v případě

vypláčení dávek v nezaměstnanosti byl příslušný ten členský stát, v němž pracovníci pracovali posledních 12 měsíců. 2) Dávky dlouhodobé péče (návrh vyjasňuje, co jsou dávky dlouhodobé péče a kde na ně mobilní občané mohou mít nárok). 3) Přístup ekonomicky neaktivních občanů k sociálním dávkám. Na základě judikatury Evropského soudního dvora návrh například objasňuje, že mobilním občanům, kteří jsou ekonomicky neaktivní – tj. nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo aktivně nehledají zaměstnání – a kteří nemají právo legálně pobývat na území daného členského státu, nemusí tento stát poskytnout dávky sociálního zabezpečení. 4) Koordinace sociálního zabezpečení pro vyslané pracovníky. Komise hodlá vybavit vnitrostátní orgány vhodnými nástroji pro ověření statusu sociálního zabezpečení vyslaných pracovníků a stanovit jasnější postupy pro spolupráci mezi orgány členských států v případech řešení nekalých praktik či zneužívání systému. Návrh nicméně nemění stávající pravidla pro převod přídavků na děti. Příslušná pro vypláčení přídavků na děti nadále zůstává země, kde rodič nebo rodiče pracují, a výši přídavků na děti nelze upravit, pobývá-li dítě v jiné zemi.

Výbor pro záležitosti EU přijal doporučení k usnesení pléna Senátu, ve kterém podotýká, že právo občanů EU a jejich rodin volně se pohybovat a pobývat v jakékoliv zemi EU v rámci jejich ekonomické aktivity je jednou ze čtyř základních svobod zakotvených ve Smlouvách EU. Zastává názor, že systém koordinace systémů sociálního zabezpečení členských států je nezbytnou podmínkou volného pohybu osob a vítá vyjasnění okolností, za kterých mohou členské státy omezit přístup ekonomicky neaktivních mobilních občanů EU k sociálním dávkám. VEU souhlasí s prodloužením lhůty pro vývoz dávek v nezaměstnanosti do jiného členského státu na dobu nejméně 6 měsíců, jelikož jde o opatření podporující mobilitu pracovníků a volný pohyb osob. Podporuje navrženou úpravu pravidel pro vypláčení dávek v nezaměstnanosti přeshraničním pracovníkům, protože vychází ze zásady, že by sociální dávky měl poskytovat stát, ve kterém byl pracovník pojištěn. Nepodporuje však možnost členských států požadovat, aby před vznikem nároku na dávky v nezaměstnanosti na základě předchozí zkušenosti v jiném členském státě vykonávala daná osoba, která se stala nezaměstnanou, pracovní činnost na jejich území po dobu nejméně 3 měsíců. Závěrem VEU upozorňuje, že navrhované změny nesmí vést k nadměrnému zatížení orgánů sociálního zabezpečení.